

شورای عالی بیمه در اجرای ماده واحده قانون الحاق دولت ایران به سیستم بین المللی بیمه مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث (کارت سبز) مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۰۵ و به استناد ماده (۹) قانون مدنی و مقررات شورای دفاتر کارت سبز (COB) در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۵ آیین نامه اجرایی قانون فوق (شماره ۷۳) مصوب ۱۳۹۱/۰۴/۲۷ را اصلاح و به شرح زیر به عنوان آیین نامه شماره ۱۰۳ تصویب نمود:

آیین نامه شماره ۱۰۳

آیین نامه اجرایی قانون الحاق دولت ایران به سیستم بین المللی بیمه مسئولیت مدنی و سائیل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث (کارت سبز)

ماده ۱- تعاریف و اصطلاحات: در این آیین نامه اصطلاحات و عبارت های ذیل در معانی مشروحه مقابل آن به کار می روند:

۱- قانون الحاق: قانون الحاق دولت ایران به سیستم بین المللی بیمه مسئولیت مدنی و سائیل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث (کارت سبز) مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۰۵.

۲- قانون بیمه اجباری شخص ثالث: قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب سال ۱۳۹۵ و اصلاحات بعدی.

۳- دفتر: دفتر ایرانی عضو سیستم بین المللی بیمه مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی (کارت سبز) که به صورت مؤسسه غیرتجارتی غیرانتفاعی مستقل توسط شرکت های بیمه دارای مجوز صدور بیمه نامه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه، تأسیس، اداره و تأمین مالی می شود و از طرف بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران به عنوان دفتر داخلی کارت سبز به نهادهای بین المللی مربوطه حسب مقررات معرفی می شود و دارای کلیه وظایف، اختیارات و مسئولیت های مربوطه طبق قوانین و مقررات است.

۴- عضو: هر مؤسسه بیمه مجاز به انجام عملیات بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه که پس از اخذ تاییدیه بیمه مرکزی با اخذ پروانه صدور کارت سبز از دفتر مجاز به عملیات کارت سبز می گردد.

- ۵- کارگزار خسارت: مؤسسه بیمه یا هر شخص حقیقی یا حقوقی که توسط یک یا چند عضو با تأیید دفتر به منظور رسیدگی و تسویه خسارت‌های ناشی از حادثه وسیله نقلیه دارای کارت سبز منصوب می‌شود.
- ۶- کارت سبز: گواهی نامه بین‌المللی بیمه مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی که عضو بر اساس نمونه مورد تأیید دفتر صادر و به بیمه‌گذار عرضه می‌نماید.
- ۷- بیمه‌گذار: هر شخص دارای کارت سبز که مسئولیت وی برای جبران خسارت مالی و بدنی وارده به شخص ثالث تحت پوشش قرار گرفته است.
- ۸- ذینفع: هر شخصی که حق مطالبه غرامت در رابطه با هرگونه خسارت یا جراحت وارده به شخص ثالث ناشی از حادثه را دارد.
- ۹- شخص ثالث: هر شخص زیان‌دیده‌ای که به علت حادثه وسیله نقلیه دچار خسارت بدنی و یا مالی شده و مطابق قانون بیمه اجباری شخص ثالث کشور محل وقوع حادثه، ثالث تلقی شود.
- ۱۰- وسیله نقلیه: هر نوع وسیله نقلیه موتوری موضوع کارت سبز که با قدرت موتور روی زمین (به جز ریل) حرکت کند و مشمول بیمه اجباری شخص ثالث کشوری باشد که در آنجا مورد استفاده قرار می‌گیرد، بعلاوه انواع یدک و تریلر مجاز متصل به وسایل نقلیه مزبور.
- ۱۱- حادثه: هرگونه واقعه ناشی از وسیله نقلیه دارای کارت سبز و یا محمولات آن که باعث خسارت بدنی و یا مالی به اشخاص ثالث می‌شود و طبق قانون بیمه اجباری شخص ثالث کشور محل وقوع حادثه، تحت پوشش بیمه‌نامه باشد.
- ۱۲- ادعای خسارت: هر ادعایی که ذینفع یا قائم‌مقام قانونی وی به منظور جبران خسارت مالی و یا بدنی وارد به شخص ثالث مطرح کند و ناشی از حادثه باشد.
- ۱۳- شورای دفاتر کارت سبز: نهاد مسئول اداره عملیات سیستم بین‌المللی کارت سبز است که بر اساس قوانین کشور بلژیک به صورت یک انجمن بین‌المللی غیرانتفاعی غیرتجاری با اقامتگاه قانونی شهر بروکسل برای مدت نامحدود تأسیس شده و دفتر عضو آن است.
- ۱۴- بیمه مرکزی: بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۲- ماهیت حقوقی، نحوه اداره و وظایف دفتر به شرح ذیل تعیین می گردد:

الف) ماهیت حقوقی دفتر

۱- دفتر موسسه غیرتجارتی غیرانتفاعی دارای شخصیت حقوقی مستقل است که براساس ماده (۵۸۴) قانون تجارت مصوب سال ۱۳۱۱، و به عنوان "مجری بیمه های اجباری شخص ثالث بین المللی" توسط شرکت های بیمه دارای مجوز صدور بیمه نامه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه، تأسیس و با اقامتگاه قانونی تهران در مرجع ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری به ثبت می رسد و دارای تابعیت ایرانی است. تبصره- پس از ثبت موسسه بر اساس شرایط مربوطه، اقدامات لازم از سوی بیمه مرکزی براساس مقررات شورای دفاتر کارت سبز برای معرفی و الحاق موسسه به عنوان دفتر ملی (داخلی) به سیستم بین المللی کارت سبز به عمل می آید.

۲- کلیه موسسات بیمه ایرانی مجاز به انجام عملیات بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث ملزم به عضویت دفتر می باشند.

۳- دفتر نمی تواند ماهیت حقوقی و یا تابعیت خود را تغییر دهد.

ب) نحوه اداره دفتر

۱- اداره دفتر تابع مقررات شورای دفاتر کارت سبز (COB)، این آیین نامه و اساسنامه دفتر خواهد بود.

تبصره- اساسنامه با هدایت بیمه مرکزی و توسط هیئت موسس تهیه و پس از تایید بیمه مرکزی، در رکن ذی صلاح موسسه که در اساسنامه پیش بینی شده است تصویب و در مرجع ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری ثبت می شود. هرگونه تغییرات بعدی در اساسنامه و ثبت آن منوط به تأیید بیمه مرکزی خواهد بود.

۲- صلاحیت مدیران و بازرسان دفتر باید قبلاً به تأیید بیمه مرکزی رسیده باشد. شرایط مدیران (مدیرعامل، هیئت مدیره و مدیران فنی) و بازرسان یا بازرسان دفتر و نحوه تأیید یا رد صلاحیت آنها مطابق ضوابطی است که به تصویب بیمه مرکزی خواهد رسید.

۳- رسیدگی و پرداخت خسارت حوادث ناشی از وسایل نقلیه در ایران بر اساس قانون بیمه اجباری شخص ثالث مصوب سال ۱۳۹۵ و اصلاحات بعدی آن و آیین نامه های مربوطه می باشد. دفتر مشمول قانون مذکور در این بند و مقررات مربوطه در حدود فعالیت خود خواهد بود.

۴- دفتر توسط اعضای آن از طریق پرداخت حق عضویت و سهم مشارکت و تضامین مالی لازم و عنداللزوم تشکیل صندوق، مطابق ضوابطی که پس از تأیید بیمه مرکزی به تصویب دفتر می رسد تامین مالی می شود.

۵- حدود مسئولیت مالی دفتر و اعضای آن در خصوص پرداخت خسارات موضوع کارت سبز که از سوی موسسات بیمه عضو دفاتر سایر کشورهای عضو شورای دفاتر کارت سبز صادر می شود، طبق مقررات مصوب شورای مذکور باید در اساسنامه تصریح گردد. همچنین حدود مسئولیت مالی اعضای دفتر در قبال سایر مطالبات اشخاص و دیون دفتر باید در اساسنامه مشخص شود.

۶- هرگونه طرح دعوا یا دفاع از دعاوی مطروحه در اجرای وظایف و اختیارات دفتر همچنین اجرای آرای صادره علیه دفتر یا عضو، حسب مورد به عهده دفتر یا عضو مربوطه است و بیمه مرکزی هیچگونه مسئولیتی در این خصوص ندارد.

ج) وظایف

دفتر موظف است؛

- ۱- ضوابط مربوط به شرایط اعطای پروانه صدور کارت سبز و نحوه فعالیت اعضا و انتخاب کارگزاران خسارت را پس از تایید بیمه مرکزی تصویب، ابلاغ و بر عملکرد اعضا نظارت نماید.
- ۲- مشخصه های کارت سبز را مطابق مقررات مربوط تنظیم و به اعضا ابلاغ کند و اعضا موظفند که کارت سبز را طبق آن صادر نمایند.
- ۳- بازپرداخت خسارت هایی که طبق مقررات سیستم کارت سبز بر عهده اعضا می باشد را تضمین نماید.
- ۴- به منظور بررسی و رفع مشکلات اجرایی حداقل سالی یکبار جلسهای با اعضا برگزار کند.
- ۵- بر اجرای آیین نامه ها و سایر مقررات مصوب شورای دفاتر کارت سبز نظارت داخلی نماید.
- تبصره- دفتر می تواند بر شیوه های مورد عمل، امکانات اجرایی و کیفیت منابع انسانی و نرم افزاری عضو نظارت نماید.
- ۶- تضامین دوگانه ذیل را ارائه نماید:
 - ۱-۶- به بیمه مرکزی به نمایندگی از دولت مبنی بر اینکه بیمه گر خارجی از قوانین قابل اجرا در آن کشور تبعیت می کند و در حدود آن به زیان دیدگان غرامت می پردازد.
 - ۲-۶- به دفتر کشور مقصد از تعهد بیمه گر عضو که مسئولیت در قبال شخص ثالث را در رابطه با استفاده از وسیله نقلیه درگیر در حادثه پوشش می دهد.
 - ۷- به محض اطلاع از وقوع حادثه در داخل کشور، مراتب را حسب مورد به دفتر یا عضو کشور ذی ربط و کارگزار خسارت مربوط اعلام و با آنها همکاری لازم را به عمل آورد.

۸- کلیه تعهدات اعضای خود را که ناشی از آیین نامه داخلی شورای دفاتر کارت سبز است، هم چنین در صورت انحلال، ورشکستگی، لغو مجوز یا انحلال تضمین کند.

۹- امکانات سخت افزاری و نرم افزاری لازم را برای اداره امور دفتر و اجرای وظایف محوله فراهم نموده و اقدامات مقتضی برای امنیت داده را به انجام رساند.

تبصره- دفتر بایستی دستورالعمل امنیت و محرمانگی اطلاعات در موارد مقتضی را تهیه و پس از تایید بیمه مرکزی تصویب نماید.

ماده ۳- وظایف عضو به شرح ذیل تعیین می گردد:

۱- آمار و اطلاعات و صورتهای حق بیمه و خسارات پرداخت شده و معوق و تغییرات حاصله مربوط به عملیات کارت سبز خود را طبق چارچوب اعلامی بیمه مرکزی تنظیم و برای بیمه مرکزی و دفتر ارسال نماید.

۲- برای وصول مطالبات خود بابت انجام امور کارشناسی و تسویه خسارت طبق مقررات سیستم کارت سبز از سایر دفاتر کارت سبز و یا اعضای آنها اقدام نماید.

۳- طبق مقررات سیستم کارت سبز حق الزحمه سایر دفاتر کارت سبز، اعضای آنها و یا کارگزاران خسارت را پرداخت کند.

۴- حق عضویت سالانه، سهم مشارکت خود مشتمل بر هزینههای اجرای تضمینها و تکالیفی که به موجب مقررات سیستم کارت سبز به عهده دفتر قرار می گیرد را مطابق ضوابط موضوع بند «۴» قسمت «ب» ماده (۲) در موعد مقرر به دفتر پرداخت نماید.

۵- ضمن ارائه تعهد، تضامین لازم را به منظور ضمانت اجرای تعهدات و تسویه خسارت های کارت سبز به ترتیب مقرر در ضوابط بند «۴» قسمت «ب» ماده (۲) نزد دفتر تودیع نماید.

۶- در صورت دریافت اعلامیه و صورت حساب خسارت، مبالغ ارزی و ریالی خسارت و هزینههای رسیدگی مربوط را حسب اعلام دفتر یا عضو ذی ربط یا کارگزار خسارت مربوط بازپرداخت نماید.

تبصره - تأخیر در بازپرداخت خسارت طبق مقررات سیستم کارت سبز، مشمول جریمه مربوطه خواهد شد.

ماده ۴- دفتر و هر یک از اعضا موظفند رونوشت کلیه مصوبات، مکاتبات و گزارشات در عملیات کارت سبز، دریافتی از شورای دفاتر کارت سبز و نیز سایر دفاتر و اعضای آنها را برای یکدیگر ارسال نمایند.

ماده ۵- دفتر می تواند به عضوی که به وظایف، تکالیف و تعهدات خود عمل نمی نماید اخطار کتبی داده و در صورت ادامه وضعیت، پروانه صدور کارت سبز آن را پس از اخذ تاییدیه بیمه مرکزی تعلیق یا لغو نماید. در هر

صورت عضو مکلف به ایفای تعهدات و اجرای تکالیف ناشی از صدور کارت سبز خود و تمام تعهدات دفتر در گذشته، حال و آینده خواهد بود.

تبصره: دستورالعمل موضوع این ماده توسط بیمه مرکزی تهیه و تصویب خواهد شد.

ماده ۶- ضوابط تعیین حق بیمه کارت سبز برای انواع وسایل نقلیه موتوری زمینی توسط دفتر تهیه و پس از تایید بیمه مرکزی تصویب می شود.

تبصره- عضو می تواند حق بیمه کارت سبز را با رعایت دستورالعمل صدور بیمه نامه های ارزی به ارز معتبر خارجی از بیمه گذاران دریافت نماید.

ماده ۷- عملیات بیمه کارت سبز حسب مورد تابع قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۳۰ و سایر قوانین و مقررات مربوط می باشد.

ماده ۸- سایر مقررات:

۱- در صورت عدم وجود کارگزار خسارت، دفتر می تواند رسیدگی، تشخیص و تسویه خسارت زیان دیدگان ناشی از حوادث واقع شده در داخل کشور را به یکی از اعضا واگذار و یا خود راساً به آن رسیدگی نماید.
۲- در صورت وقوع حادثه در خارج از کشور، مسئولیت تسویه و بازپرداخت خساراتی که توسط دفتر محل وقوع حادثه و یا عضو و یا کارگزار خسارت ذی ربط به زیان دیدگان حادثه پرداخت می شود، به عهده عضو صادرکننده کارت سبز خواهد بود.

۳- دفتر می تواند با کسب مجوز از بیمه مرکزی، اجرای بیمه های اجباری شخص ثالث بین المللی یا سایر بیمه های اتومبیل ناشی از قوانین و مقررات و معاهدات بین المللی دیگر که جمهوری اسلامی ایران به آنها ملحق گردیده است یا در آینده ملحق می شود را بر اساس این آیین نامه و اصلاحات بعدی آن به عهده گیرد.

۴- هرگونه اقدام دفتر در انعقاد معاهدات و قراردادهای دو یا چند جانبه با سایر دفاتر عضو شورای دفاتر کارت سبز و اشخاص حقوقی خارجی یا بین المللی با تایید بیمه مرکزی صورت می پذیرد.

۵- تفسیر مقررات این آیین نامه، ضوابط و دستورالعمل های مربوطه و یا اجرای مقررات آنها، همچنین تفسیر و اجرای اساسنامه و اتخاذ تصمیمات ارکان دفتر و اعضای آن با رعایت مقررات شورای دفاتر کارت سبز صورت می پذیرد.

۶- در صورت بروز اختلاف اعضای دفتر با یکدیگر و یا اعضای دفتر با دفتر در مورد تفسیر یا اجرای مقررات این آیین نامه، ضوابط و دستورالعمل های آن یا اساسنامه دفتر و یا سایر مقررات مربوط، موضوع از طریق هیئت داور

سه نفره متشکل از دو داور به انتخاب طرفین و یک سرداور به انتخاب داوران منتخب طرفین حل و فصل خواهد شد. داوران بایستی دانش لازم در خصوص موضوع اختلاف را داشته باشند.

۷- بیمه مرکزی می تواند عندالاقضاء برای نظارت بر دفتر، ناظر مقیم تعیین نماید. موارد تعیین ناظر مقیم، شرایط، حدود مسوولیت و وظایف وی مطابق ضوابطی است که توسط بیمه مرکزی تصویب و ابلاغ می شود.

ماده ۹- مرجع تهیه یا تصویب ضوابط و دستورالعمل های موضوع این آیین نامه و سایر دستورالعمل های مربوط به شرح ذیل است:

۱- ارکان ذی صلاح تهیه یا تصویب ضوابط و دستورالعمل هایی که به عهده دفتر است، در اساسنامه مربوطه تعیین می گردد.

۲- سایر ضوابط و دستورالعمل های مورد نیاز برای اجرای این آیین نامه همچنین دستورالعمل ها و آیین نامه های مورد نیاز برای اداره امور دفتر توسط ارکان ذی صلاح تعیین شده در اساسنامه تهیه و پس از تایید بیمه مرکزی تصویب می شود.

۳- علاوه بر مواردی که این آیین نامه تهیه یا تصویب ضوابط و دستورالعملی را بر عهده بیمه مرکزی قرار داده است، سایر مقررات مورد نیاز برای نظارت بر اجرای این آیین نامه توسط بیمه مرکزی تهیه، تصویب و جهت اجرا ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۱- تهیه و تصویب ضوابط و دستورالعمل های موضوع این آیین نامه یا اساسنامه موسسه می تواند به تشخیص بیمه مرکزی در قالبی واحد متضمن فصول مختلف یا ضوابط و دستورالعمل های مستقل باشد.

تبصره ۲- در مواردی که طبق مقررات این آیین نامه تایید بیمه مرکزی برای تصویب ضوابط یا دستورالعملی ضروری است هرگونه اصلاحات و تغییرات بعدی نیز باید پس از تایید بیمه مرکزی صورت گیرد.

ماده ۱۰- آنچه در این آیین نامه پیش بینی نشده است، مطابق مقررات شورای دفاتر کارت سبز، قانون بیمه اجباری خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه و سایر مقررات مربوطه خواهد بود.

ماده ۱۱- از تاریخ اعلام مراتب از سوی بیمه مرکزی به نهادهای بین المللی مربوطه مبنی بر انتقال مسوولیت ها به موسسه موضوع بند «۳» ماده (۱) این آیین نامه به عنوان دفتر ایرانی کارت سبز (National Bureau)، آیین نامه اجرایی ۱۳۹۱/۰۴/۲۷ شورای عالی بیمه (شماره ۷۳) ملغی الاثر می شود.

